

vordende Lærere, der søger Privatseminariernes Præparandklasser eller andre Kursus. Den Trang, der maatte være til en lettere Adgang til at forberede sig til Optagelse paa et Seminarium, bør efter Udvalgets Mening søges afhjulpet paa anden Maade, og Udvalget vilde finde det ønskeligt, om der blev taget Skridt til de i saa Henseende nødvendige Overvejelser.

Spørgsmaalet om at skaffe de unge, der først i en senere Alder opdager, at deres Evner og Lyst gaar i Retning af at læse, en lettere Adgang hertil, navnlig gennem økonomisk Hjælp, har i øvrigt været drøftet paa en bredere Basis i Udvalget med Sigte ogsaa paa Adgangen til Universiteterne og andre højere Lærestalter. Man er paa det rene med, at der ogsaa i denne videre Forstand er Vanskeligheder, som har Krav paa Interesse, og som forøvrigt ogsaa har været fremhævet i Befolkningskommissionen; men en nærmere Drøftelse af de praktiske Muligheder for en Løsning af Spørgsmaalet har ikke fundet Sted, da dette ikke ligger inden for Udvalgets Opgaver, og Udvalget efter sin Sammensætning, heller ikke med Udbytte har kunnet optage en saadan Drøftelse. Man anser det imidlertid for ønskeligt, at der vedblivende skænkes Spørgsmaalet Opmærksomhed, og at en nærmere Drøftelse med de i Spørgsmaalet interesserede Kredse tages under Overvejelse.

En særlig Stilling indtager den til Højskolerne knyttede *Haandværkerundervisning*, der foregaar dels paa selvstændige Haandværkerdagskoler, som ikke direkte henhører under Højskolen, men hvis Elever faar deres almindelige Undervisning sammen med Højskolens Elever og bor paa denne, dels paa Haandværkerafdelinger, der drives i nær Tilknytning til Højskolen og hvis Elever ifølge den almindelige Regel for Fagafdelinger skal have mindst 24 Timers Højskoleundervisning.

Det særlige bestaar her i, at Handelsministeriet yder Tilskud til den faglige Undervisning efter Reglerne for Tilskud til tekniske Skoler og har indsat et særligt Tilsyn med Undervisningen. Heraf maa naturligvis følge, at denne Undervisning som hidtil ikke kan medtages ved Beregningen af Tilskuddet efter Højskoleloven; men det synes overhovedet tvivlsomt, om denne Kombination er forenelig med det ellers fastslaaede Princip, at der paa Folkehøjskoler med Fagafdelinger eller paa Faghøjskoler ikke maa gives den for en Livsstilling foreskrevne Uddannelse. Naar Udvalget ikke har foreslaaet, at disse Fagafdelinger skal nedlægges, beror det paa, at Godkendelsen ogsaa af bestaaende Fagafdelinger skal optages til Prøvelse efter Lovens Ikrafttræden og vil blive afgjort efter Forhandling med Højskoleraadet, hvorved bemærkes, at Haandværkerafdelingerne paa Højskolerne synes at være under Afvikling og at ville gaa over til at blive egentlige Haandværkerskoler, der alene henhører under Handelsministeriet. Det er i hvert Fald ikke Tanken at give Tilladelse til Oprettelse ved Højskoler af nye Afdelinger af denne Art.

*Landbrugsskolerne* har hidtil udgjort en særlig Gruppe under Højskoleloven, og uagtet de efter deres historiske Oprindelse og hele Tilværelse nærmest er at betragte som en Slags Faghøjskoler, foreslaas denne Gruppering, der har mangeaarig Hævd, vedblivende opretholdt. Helt at udskille Landbrugsskolerne fra Højskoleloven og betragte dem som naturligt henhørende under Landbrugsministeriet, har der paa den anden Side heller ikke været Stemning for i Udvalget, dels som Følge af deres historiske Tilknytning til Højskolerne, dels fordi saavel Højskolerne som Landbrugsskolerne vilde føle en Adskillelse som et Tab, og særlig Landbrugsskolerne finder det bedre stemmende med Principperne for deres Virksomhed, at de ogsaa lovgivningsmæssigt vedblivende staar paa samme Linie som Højskolerne.

Til Landbrugsskoler henregnes som efter den nugældende Lov Havebrugsskoler, hvoraf der for Tiden findes 2. De enkelte Landbrugsskoler kan i øvrigt lægge særlig Vægt paa en af de Hovedretninger, i hvilke Landbruget deler sig, og af Husmandsskoler, der